

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ДЕКАН

ПРИЈЕМА		
16. 12. 2017		
Орг. јед.	Број	Датум
	2338/17	—

Чика Љубина 18 – 20, 11000 Београд

ПРЕДМЕТ: ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ У ОДНОСУ НА ИЗВЕШТАЈ СА МИШЉЕЊЕМ ЕТИЧКЕ КОМИСИЈЕ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ – ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У ВЕЗИ СА ЗАХТЕВОМ ФИЛИПА ЧУКЉЕВИЋА ЗА УТВРЂИВАЊЕ НЕАКАДЕМСКОГ ПОНАШАЊА

У свом извештају са мишљењем (у даљем тексту: Извештај), Етичка комисија Универзитета у Београду – Филозофског факултета (у даљем тексту: Етичка комисија) констатује да у раду „Епистемички ауторитет и реторичке стратегије у кризним ситуацијама” проф. др Љиљане Раденовић и Петра Нуркића „није утврдила да постоји неакадемско понашање у смислу плагирања”. У контексту задатом вођењем поступка за утврђивање неакадемског понашања у изради писаних радова, у складу са одговарајућим општим актима, то значи да је Етичка комисија мишљења да поменути рад није плагијат. Супротно напред наведеном, сматрам да у односном раду постоје елементи неакадемског понашања из члана 22. став 1. Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 193/16 и 229/21) (у даљем тексту: Кодекс професионалне етике), односно **сматрам да је рад „Епистемички ауторитет и реторичке стратегије у кризним ситуацијама” проф. др Љиљане Раденовић и Петра Нуркића плагијат.**

Образложење

У прилогу Захтева за утврђивање неакадемског понашања бр. 45/1 (у даљем тексту: Захтев), др Филип Чукљевић је доставио текстове чланка „Епистемички ауторитет и реторичке стратегије у кризним ситуацијама”, као и текста “Rhetoric of epistemic authority: Defending field positions during the financial crisis” чији су аутори Suhaib Riaz, Sean Buchanan и Trish Ruebottom, „у којима су делови тих текстова (реченице, низови реченица, табеле и слика) који указују на постојање плагијата подвучени и обележени истим бројевима од 1 до 174”. Др Чукљевић наводи да „[д]обар део подвучених делова текста Раденовић и Нуркића садржи исте тврдње без икаквог навођења одговарајућег извора (...) понегде са мањим изменама”. **Упоредјујући текстове поменутих радова на начин задат нумерацијом др Чукљевића се може утврдити истинитост навода др Чукљевића.**

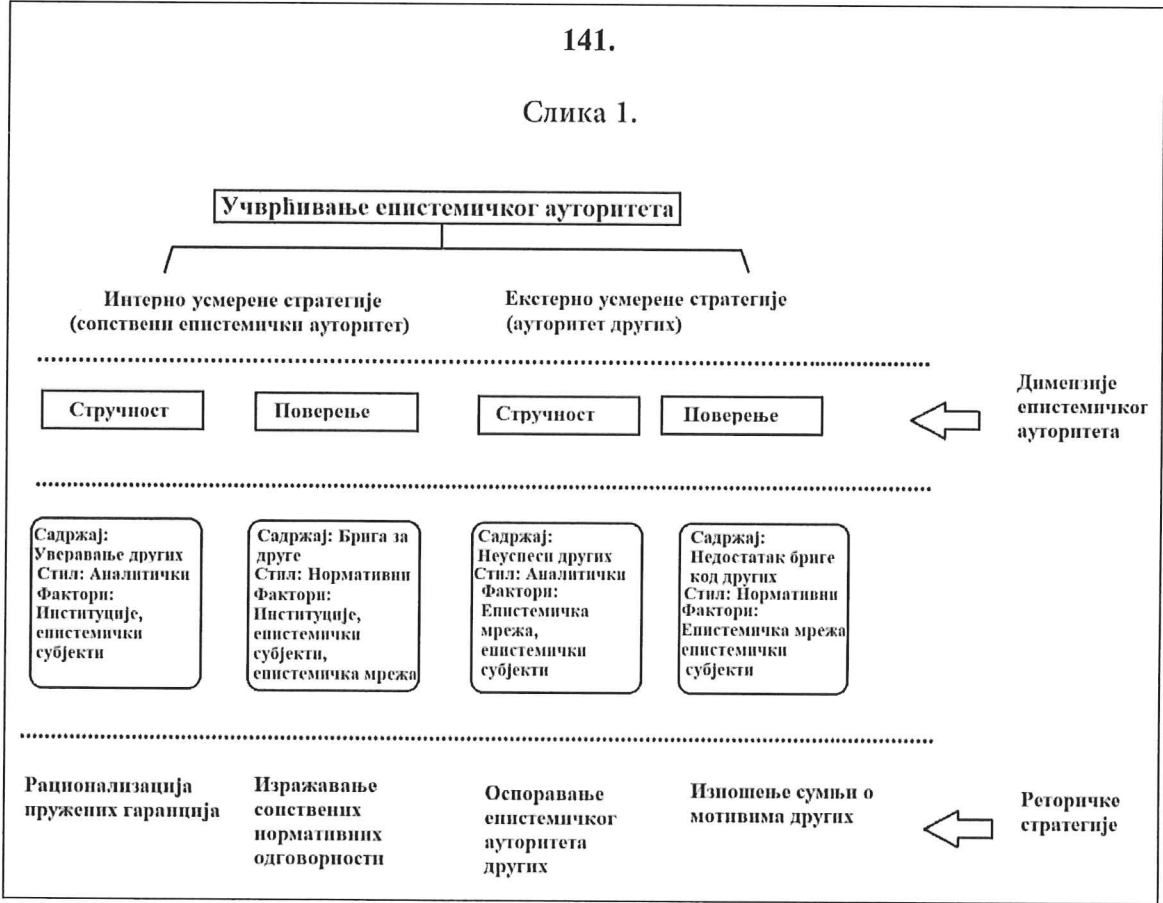
Свој последње наведени став ћу у наставку илустровати простим навођењем свега 20 места која је др Чукљевић подвукао.

4. Експерти користе две интерно усмерене стратегије, (1) пружајући разлоге зашто су	Actors used two internally-directed means of strengthening epistemic authority by

<p>гаранције које нуде рационалне и (2) наглашавајући сопствене нормативне одговорности.</p>	<p><i>providing rational guarantees and expressing normative responsibilities, (...)</i></p>
<p>5. Такође, користе две екстерно усмерене реторичке стратегије, уз помоћ којих учвршћују сопствени епистемички ауторитет преко (3) оспоравања стручности других експерата и (4) изношењем сумњи о мотивима поступања других епистемичких експерата.</p>	<p>(...) and two externally-directed strategies that sought to strengthen their own epistemic authority by lowering the epistemic authority of others through <i>critiquing judgments</i> and <i>questioning motives</i>.</p>
<p>11. Један од кључних аспеката кризе унутар неке епистемичке мреже представља слика коју о поменутој епистемичкој мрежи имају епистемички субјекти који јој припадају (организације, регулатори, инвеститори, корисници).</p>	<p>Field-wide crises consist of ‘perceptions by field actors (e.g. organizations, regulators, investors, customers, etc.).</p>
<p>18. Ближе речено, усредсредићемо се на улогу коју језик има у обликовању перцепције догађаја у друштву (...)</p>	<p>We draw from research on rhetoric that highlights the role of language in persuading others and shaping perceptions of social reality (...)</p>
<p>24. На почетку ћемо се из перспективе анализе епистемичких мрежа бавити тиме како, у кризним ситуацијама, епистемички експерти одбрану мреже реализују кроз покушаје очувања властите позиције експерата, а не кроз покушаје очувања постојећих пракси унутар мреже.</p>	<p>First, our findings show that in times of field-wide crises, defensive institutional work is primarily focused on preserving one’s position in an organizational field as opposed to fighting for the legitimacy of existing practices.</p>
<p>54. Реторичке стратегије омогућавају флексибилност и при одређивању тога шта је „истина” у односу на специфичне околности у којима се епистемички субјекти налазе. Ова флексибилност се темељи на повезивању искустава у погледу претходног сличног догађаја и позивању на „шире сагледавање” кризне ситуације.</p>	<p>There is flexibility in defining what is ‘true’ that allows for a ‘rhetorical inventiveness’ in the way ideas are connected to previous or broader understandings (...).</p>
<p>63. Епистемички ауторитет се темељи на начину опажања стручности и поверењу које епистемички субјекти имају у експерта који пружа информације и тумачи дате околности.</p>	<p>Epistemic authority is based on the perceived expertise and trustworthiness of the actor providing information on a particular matter (Kruglanski et al., 2009).</p>
<p>67. Са друге стране, епистемички ауторитет стручњака као што су пулмолози, вирусолози и епидемиолози није примењив на широк домен свакодневних животних околности већ на ескпертске</p>	<p>In contrast, the epistemic authority of specialist professionals such as cardiologists or statisticians would not apply to multiple general issues in life and would be bound to the professional domains of cardiology or</p>

<p>домене пулмологије, вирусологије и епидемиологије.</p>	<p>statistics, respectively (Kruglanski et al., 2009).</p>
<p>96. У овој интерно усмереној реторичкој стратегији, епистемички експерти пружају рационализације гаранција које износе како би учврстили сопствени епистемички ауторитет.</p>	<p>In this internally-directed rhetorical strategy, bankers provide rational guarantees to claim expertise for themselves.</p>
<p>98. То чине кроз повезивање средстава и циљева својих поступака у корист наглашавања сопственог знања и способности.</p>	<p>(...) using analytical appeals that connect means and ends in order to highlight their own knowledge and skillfulness.</p>
<p>107. У овој интерно усмереној стратегији епистемички експерти наглашавају сопствене нормативне одговорности како би стекли поверење других епистемичких субјеката унутар мреже.</p>	<p>In this internally-directed rhetorical strategy, elite bankers express normative responsibilities to claim trustworthiness for themselves.</p>
<p>108. Ближе речено, они изражавају бригу за друге тако што указују како њихови поступци одговарају постојећим нормама и одговорностима које се тичу најширег спектра епистемичких субјеката у мрежи.</p>	<p>Specifically, they express care for others by showing that their actions conformed to wider norms of responsibility to a broad set of stakeholders.</p>
<p>116. За разлику од претходне две наведене стратегије, које су директно усмерене на учвршћивање ауторитета путем изношења изјава о сопственим способностима и заслуженом поверењу, епистемички експерти користе и екстерно усмерене стратегије како би учврстили сопствени ауторитет кроз оспоравања епистемичког ауторитета других.</p>	<p>In contrast to the first two strategies described above, which aim to directly strengthen epistemic authority by making personal claims pertaining to expertise and trustworthiness, elite bankers also employed externally-directed strategies to strengthen their own epistemic authority by critiquing the expertise and trustworthiness of others.</p>
<p>126. У другој екстерно усмереној реторичкој стратегији епистемички експерти оспоравају епистемички ауторитет других експерата тако што доводе у сумњу њихове мотиве.</p>	<p>In the second externally-directed strategy, elite bankers denounce the motives of others using appeals to normative responsibilities to question the trustworthiness of market players, regulators and policy makers.</p>
<p>127. На тај начин епистемички експерт који оспорава мотиве других у повратном смислу учвршћује поверење које остали епистемички субјекти имају у њега.</p>	<p>The questioning of these referents by the bankers implicitly strengthens their own claims to trustworthiness.</p>
<p>140. Слика 1. представља дијаграм који, осим до сада испитаних категорија реторичких стратегија и димензија епистемичког ауторитета, приказује садржај и стил који епистемички експерти користе како би учврстили епистемички ауторитет у епистемичкој</p>	<p>In Figure 1, we outline the rhetorical strategies in terms of their content, style and referents, and show how these strategies work to strengthen epistemic authority.</p>

мрежи одређеној конститутивним епистемичким факторима.	
<p>143. Користећи анализу садржаја и узорковање релевантних података из медија, дошли смо до закључка да епистемички експерти током криза изазваних пандемијама покушавају да сачувају улоге и ауторитет унутар мреже.</p>	<p>In sum, the claims made by elite bankers through the rhetorical strategies would help them preserve their dominant positions in the field and defend the existing institutional framework from threats emanating from the crisis.</p>
<p>145. Наше истраживање показује да један од кључних разлога за недостатак промене унутар епистемичке мреже представља доминантно настојање експерата да очувају сопствени ауторитет и улогу.</p>	<p>Our study shows that one of the major reasons for the lack of change in the financial industry could be the continuing dominance of elite bankers in the field through their strengthened epistemic authority.</p>
<p>148. Док се структура овако успостављених епистемичких мрежа, и улога унутар ње, не реконфигурише, било каква институционална промена биће значајно отежана јер ће експерти настојати да очувају своје улоге и ауторитет и у периодима када не постоје кризне околности.</p>	<p>Until the nature of these positions and the efforts by elites towards preserving them are recognized, achieving major institutional change will continue to be difficult, as borne out during the years after the financial crisis.</p>

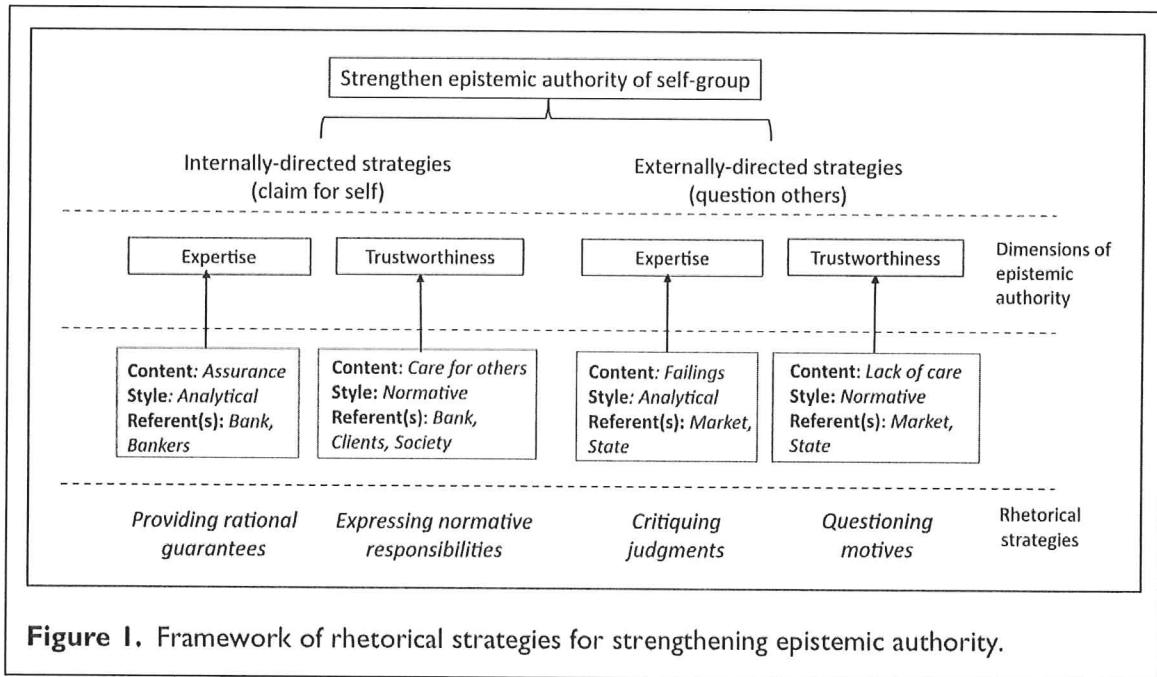

Figure 1. Framework of rhetorical strategies for strengthening epistemic authority.

Даље, члан 22. став 1. Кодекса професионалне етике налаже:

Плагирање је представљање туђих идеја или туђег рада, у целини или деловима, без навођења изворног ауторства или изворника, односно противзаконито присвајање туђих интелектуалних творевина и научних резултата и њихово приказивање као својих, као и:

- дословно преузимање текста другог аутора, односно копирање из електронских или штампаних извора, са српског или страног језика, у деловима или целости, без навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет, као и без јасног обележавања преузетог дела;
- препричавање или сажимање текста другог аутора из електронских или штампаних извора, са српског или страног језика, у деловима или целости, без одговарајућег навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет, као и без јасног обележавања препричаног дела;
- представљање идеја других аутора као својих, без одговарајућег навођења имена аутора, односно извора из кога је текст преузет.

Чак и да су напред издвојени делови рада проф. др Раденовић и Нуркића, као и њима одговарајући делови рада Риаса, Бјукенана и Руботом, једини спорни, **на основу наведене одредбе Кодекса професионалне етике је неспорно да је реч о плагијату.**

Са друге стране, у складу са чланом 5. став 7. Правилника о поступку утврђивања неакадемског понашања у изради писаних радова („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 193/16, 196/16, 197/17, 199/17, 203/18, 206/18, 212/19, 214/20 и 229/21) (у даљем тексту: Правилник), Етичка комисија је Извештај саставила на основу Изјашњења бр. 250/1 од дана 11. фебруара 2022. године проф. др Раденовић и Нуркића (у даљем тексту: Изјашњење) и Стручног мишљења бр. 1796/1 од дана 18. октобра 2022. године (у даљем

тексту: Стручно мишљење) стручне комисије именоване у складу са чланом 5. став 2. и 3. Правилника, а у вези поступком покренутим Захтевом (у даљем тексту: Стручна комисија). Међутим, у овом издвојеном мишљењу се нисам позивао на садржаје тих аката, а то образлажем на следећи начин.

На првом месту, **већи део садржаја Изјашњења није релевантан за питања из Захтева**, него представља изношење оцена на рачун подносиоца Захтева. У деловима **Изјашњења који јесу релевантни за питања из Захтева**, у суштини, **није одговорено на наводе из Захтева**, што би требало да буде основна сврха Изјашњења, него се ваљаност навода из Захтева просто негира.

На другом месту, **позивајући се на садржај Стручног мишљења нисам у могућности да рад који је предмет Захтева оценим као плагијат**. Међутим, нисам у могућности да га оценим ни као рад који *није* плагијат. Стручно мишљење је **просто непотпуно, будући да њиме није, или бар није ваљано, одговорено на наведене наводе из Захтева**. Последње је било и мишљење неких других чланова Етичке комисије, што се јасно да видети у Извештају. Даље, у Стручном мишљењу се наводи да су резултати рада „недвосмислено оригинални”. Међутим, то што су одређени делови неког рада „недвосмислено оригинални”, то што је у неком раду анализиран феномен који до тада у литератури није анализиран итд., **не значи нужно да рад није плагијат**. Можемо замислити ситуацију у којој имамо рад код којег је 95% текста недвосмислено оригинално, те да се бави анализом феномена који до није анализиран, а да је 5% плагирано. Тај рад је ипак плагијат.

Борђе Вукашиновић

Члан Етичке комисије – представник
студената

У Београду, 16. децембра 2022. године